

SUMMARY OF THE HABILITATION THESIS

The Balance between Tradition and Modernity in the Study of Civil Procedural Law

prepared by

Assoc. Prof. Nicolae-Horia Țiț, PhD

Faculty of Law, “Alexandru Ioan Cuza” University of Iași

The habilitation thesis “The Balance between Tradition and Modernity in the Study of Civil Procedural Law” sets out to demonstrate, in light of the scientific, didactic and professional activity carried out by the candidate following the award of the PhD in Law degree, the originality and relevance of the academic contributions, the capacity for independent scholarly research and academic leadership, as well as the aptitude to coordinate research teams and organize teaching activities.

The working hypothesis that informs the entire argument developed in this habilitation thesis is that the Romanian tradition of civil procedure, understood as the body of principles, concepts, and legal solutions shaped and consolidated through legal doctrine and judicial practice, should not be regarded as an impediment to modernization. Rather, it constitutes the normative and conceptual foundation upon which a coherent and sustainable modernization of civil procedural law can be achieved.

Such hypothesis is examined in relation to four thematic areas. The first concerns the concept of the civil action as the link between substantive and procedural law. The second explores the reconfiguration of the principles and rules governing civil proceedings in the context of digitalization. The third addresses the alignment of Romanian civil procedural law with contemporary developments in European civil procedure through the European Model Rules of Civil Procedure developed by ELI and UNIDROIT. The fourth focuses on enforcement proceedings and the judicial procedures conducted within the enforcement stage, viewed as essential components of the right to a fair trial.

The working hypothesis, together with the four thematic areas examined throughout the thesis, also serves as the conceptual foundation for the academic career development plan outlined in the final chapter of this habilitation thesis.

The thesis is structured in three chapters, followed by general conclusions and a selective bibliography. The first chapter presents, in documented fashion, the main scientific, professional and academic achievements, grouped along the four thematic directions set out above. The second

chapter highlights the activity of mentoring and coordinating students and young legal practitioners, as well as participation in academic and research projects. The third chapter sets out the plan for the further development of the candidate's professional, scientific, and academic career, building upon the four thematic areas identified earlier.

Chapter I opens with an overview of the principal themes that have shaped my research activity since the award of the PhD in Law degree. Civil procedure is approached as a dynamic system, engaged in a continuous dialogue between tradition - which embodies, in established legal concepts, the fundamental principles, procedural forms, and internal logic of the judicial process - and modernity, which continually reshapes these traditional structures in response to social, technological, and normative developments. The modernization of civil proceedings is not limited to the dynamics of domestic regulation or case law, but is equally fed by technological transformations, the evolution of European standards of judicial protection, and European doctrinal efforts to shape coherent models of civil procedure, such as the European Model Rules of Civil Procedure drawn up by the European Law Institute (ELI) and UNIDROIT. The fundamental principles of civil proceedings are subject to a process of reconfiguration driven by the digitalization of judicial procedure, without this meaning their abandonment, but rather their adaptation to new technological realities.

The four thematic areas are not isolated from one another; rather, they intersect and are mutually reinforcing: the reconfiguration of the principles of civil proceedings in the context of digitalization requires a reassessment of classical procedural safeguards (the adversarial principle, publicity of hearings), thereby converging with the broader issue of aligning Romanian civil procedural law with contemporary European developments; likewise, the issue of the civil action reshapes the debate on the principle of party disposition and the judge's role in establishing the truth, principles that govern the relationship between the parties and the court through the lens of the principle of cooperation, which lies at the core of the European Model Rules of Civil Procedure developed by the European Law Institute (ELI) and UNIDROIT.

The second section of Chapter I is devoted to the thematic direction of the civil action, viewed as a link between substantive and procedural law. Building upon the legal definition given by Article 29 of the Romanian Code of Civil Procedure, the function of the civil action is analysed, claims and defences are classified, and the constituent elements of the civil action are described, while identifying the theoretical and practical interest of these distinctions. Particular attention is devoted to the distinction between the essential alleged facts (which constitute the cause of civil action and which the judge cannot modify or supplement *ex officio*) and the supplementary or completing facts (which the court may raise *ex officio*, in the exercise of its active role). The section further identifies five distinct roles performed by the judge in the course of civil proceedings - the "judge who reads", the "judge who speaks", the "judge who listens", the "judge who adjudicates", and the "judge who writes" - and examines, with reference to Article 22 of the Romanian Code of

Civil Procedure, the limits of the court's active role, both in establishing the facts of the case and in determining the legal characterization of the acts and facts submitted for adjudication.

The second thematic direction, analysed in the third section of Chapter I, concerns the reconfiguration of the principles and rules applicable to civil proceedings in the context of digitalization. Proceeding from the premise that digitalization does not represent a mere technical replacement of the medium on which procedural acts are recorded, but a transformation that affects structural principles such as the adversarial principle, orality, publicity and the guarantees of a fair trial, the main components of digitalization are analysed: electronic filing platforms, the electronic communication of summonses and procedural documents, the conduct of hearings by videoconference, and the use of artificial intelligence in judicial activity, by reference to the Guidelines adopted by the European Commission for the Efficiency of Justice (CEPEJ) in these matters.

With regard to the service of summonses and procedural documents by email, the conditions under which the court may resort to email communication are established, the evidentiary regime of communication (the automatically generated system message) is analysed, and the point at which the procedure is deemed completed is clarified, with reference to the relevant case law of the Constitutional Court and the High Court of Cassation and Justice. The section also identifies, as an issue left unresolved by the legislature, the legal effects of a party's access to the electronic case file and emphasizes the need to align the provisions of the Romanian Code of Civil Procedure with the divergent judicial practices concerning the service of procedural documents by e-mail.

The third thematic direction, presented in the fourth section of Chapter I of the thesis, concerns the alignment of Romanian civil procedural law with the trends of European civil procedural law, examined from a dual perspective: the reflection of the principle of cooperation in national legislation, and the concept of case management.

Regarding the principle of cooperation, it is noted that, although not regulated *in terminis* in the Romanian Code of Civil Procedure, its substance can be identified in numerous concrete procedural mechanisms. The analysis is structured around Rules 2, 3 and 4 of the ELI/UNIDROIT European Model Rules of Civil Procedure, concerning the general duty of cooperation, the role of the parties and their lawyers, and of the court. The following are identified and analysed as expressions of cooperation in Romanian law: the procedure for regularizing the statement of claim, the mechanism for establishing the procedural framework and joining third parties to proceedings, the rules on the legal characterization of acts and facts submitted for judgment, the regime governing the proposal and taking of evidence, as well as the duty of good faith and the prohibition of abuse of procedural rights.

With regard to case management, the concrete prerogatives that Romanian law confers on the judge to ensure the active and effective conduct of proceedings are highlighted: setting and verifying hearing dates, verifying jurisdiction *ex officio*, measures aimed at enhancing the efficiency of the taking of evidence, attempts to facilitate the settlement of the dispute amicably, the conduct of hearings, and establishing the order in which evidence is presented and examined. The necessary balance between the two components of the judge's role – the substantive component (ascertaining the truth) and the procedural component (ensuring discipline and equality between the parties) – is emphasized, as are the mechanisms designed to safeguard judicial impartiality (incompatibility, self-recusal, judicial withdrawal, change of venue).

The fifth and most extensive thematic direction explored in Chapter I concerns enforcement proceedings and the judicial procedures arising within such context, which represent the most constant and extensive component of the candidate's scientific activity undertaken since the award of the PhD in Law.

A first subsection analyses the authorization of enforcement as a guarantee of the legality of enforcement proceedings, with particular features arising in the case of enforcement against consumer debtors. The domestic legal framework is analysed in light of the requirements established by the Court of Justice of the European Union, with a focus on five characteristics of the national legislative solution identified by the European court: the impossibility of invoking the unfairness of contractual terms within the non-contentious procedure for authorizing enforcement; the incidental nature of the stay of enforcement; the restrictive conditions governing the granting of a stay; the obligation to provide security; and the availability of free legal aid. The analysis demonstrates that, although the Romanian legislator intervened through Emergency Government Ordinance No. 58/2022, amending Law No. 193/2000 on unfair terms in contracts concluded between professionals and consumers - in order to allow the unfairness of contractual terms to be raised by means of an objection to enforcement and to exempt certain categories of debtors from the obligation to provide security when seeking a stay of enforcement - the protection granted remains incomplete. This is because the monthly income threshold (twice the national minimum wage) is not correlated with the amount of the claim and, therefore, does not eliminate the risk of discouraging consumers from challenging unfair contractual terms and seeking a stay of enforcement.

The second subsection examines the admissibility requirements applicable to an objection to enforcement, as regulated by Article 713 of the Romanian Code of Civil Procedure, with particular emphasis on the interpretation of the two theses of paragraph (3): the prohibition against filing a new objection on grounds that already existed at the time of a previous objection (first thesis), and the possibility of supplementing the initial objection with new grounds, within the statutory time limit (second thesis). The analysis of the relevant legal provisions demonstrates that the two sentences regulate distinct situations rather than establishing a rule and an exception

thereto. Consequently, a proposal de lege ferenda is put forward for a clearer wording of the legal provision, intended to eliminate the doctrinal controversies identified.

The third subsection addresses the procedure for the validation of garnishment and the defences that the garnishee may raise in this context. The analysis begins by highlighting the dual legal position of the garnished debtor, who is both a debtor toward the enforcing creditor and a creditor toward the garnishee, and classifies the garnishee's defences into two broad categories. The first category consists of substantive defences, based on the legal relationship between the garnishee and the debtor (such as discharge of the obligation by payment, set-off, or limitation period), examined in light of the requirement that they must be based on a legal ground predating the establishment of the garnishment. The second category comprises procedural defences, concerning the validation proceedings, the establishment of the garnishment, and the enforcement proceedings as a whole.

Chapter II of the habilitation thesis is devoted to presenting the activity of mentoring and supervising students and young legal practitioners, as well as participation in academic and research projects.

The trajectory of the academic career at the Faculty of Law of the "Alexandru Ioan Cuza" University of Iași is described – from teaching assistant trainee (2002–2006), to teaching assistant (2006–2016), lecturer (2016–2024) and, currently, associate professor – during which the disciplines of Civil Procedural Law and Enforcement Proceedings were taught, university courses were developed, and numerous bachelor's and master's theses were supervised. Also highlighted are the academic leadership positions held – Vice-Dean for Research, Quality Management and Relations with the Legal Professions (2020–2024) and Dean of the Faculty of Law (since 2024) – as well as membership of the University Senate (2016–2020). Finally, membership on mentoring and academic integrity committees within the Doctoral School of the Faculty of Law is presented, demonstrating the capacity to contribute to the research training of doctoral candidates and to uphold academic integrity standards within the doctoral school.

The activity of coordinating the National Institute for the Training and Continuing Education of Lawyers – Iași Regional Centre (2016–2023) is also presented, together with the role as a trainer within the same institution, and participation, as an expert, in professional training projects for judges, prosecutors and lawyers conducted by the National Institute of Magistracy and the National Union of Romanian Bar Associations.

Furthermore, the chapter describes the participations in various institutional and research projects: postdoctoral research (2014–2015) on European enforcement orders, carried out within project POSDRU/159/1.5/S/141699 "Modernization of national legislation in the context of the harmonization of law at the European level and the socio-political implications for the administrative system"; the position of project manager for the institutional project "Legal and Entrepreneurial Education – IUS SMART" (2021–2023); the role of researcher within the project

“Jean Monnet Module on EU Interdisciplinary Studies: Widening Knowledge for a more Resilient Union” (EURES)”; and the role of expert within the project “Improving the quality of teaching activity through training in the field of legal sciences for academic staff from faculties without a legal profile at the 'Alexandru Ioan Cuza' University of Iași.”.

Chapter III outlines the plan for the evolution and development of the professional, scientific and academic career, structured along the same four thematic directions that articulated Chapter I, based on the premise that each of these areas offers concrete prospects for further research and in-depth analysis.

With regard to the thematic area concerning the civil action, three research projects are envisaged: a monographic study devoted to the theory of the cause of civil action; a study on the relationship between the judge's role in establishing the factual situation and legal characterization of the acts and facts submitted for adjudication, on the one hand, and the principle of party disposition and the principle of cooperation, on the other; and a study on the distinction between standing to sue and entitlement to bring proceedings.

In respect to the thematic area concerning digitalization, the future research agenda includes studies on the regulatory framework required for a national e-filing platform, on the responsible use of artificial intelligence in judicial activity (with an emphasis on ensuring human oversight and the judge's personal duty to provide grounds for judicial decisions), and on the effects of videoconferencing and remote communication tools on the guarantees of a fair trial.

As regards the thematic area concerning the alignment of civil procedural law with European developments, further study of the concept of case management is envisaged, along with a study devoted to good faith and abuse of procedural rights, and the extension of comparative research on the effects of court judgments and cross-border enforcement, by reference to the ELI/UNIDROIT Model Rules.

With regard to the thematic area concerning enforcement proceedings, the research agenda envisages the continued monitoring of relevant CJEU case law concerning the protection of consumer debtors and to explore the impact of digitalization on the procedural interactions between bailiffs, enforcement court and third parties, including through the reconfiguration of the garnishment validation procedure as a reversed adversarial procedure.

The chapter concludes with a projection regarding the capacity to supervise and coordinate early-career researchers, the initiation of a collective research project devoted to the digitalization of civil proceedings and European alignment, as well as the periodic updating of specialized university courses.

The general conclusions of the thesis synthesize, in an integrated manner, the findings developed throughout the three chapters, in relation to the working hypothesis underpinning the research, namely that the Romanian civil procedural tradition constitutes the support, rather than the obstacle, for a coherent modernization. The evolution of the teaching and academic career is presented as a guarantee of the individual capacity to organize and coordinate teaching activities as well as to supervise and manage doctoral research projects.

The thesis concludes that the balance between tradition and modernity, the central theme of the study, is not merely an analytical framework applied to the study of civil procedural law, but the principle that has shaped, to date, the entirety of my professional activity and that will continue to guide future academic and scientific development, within the Doctoral School of the Faculty of Law of the “Alexandru Ioan Cuza” University of Iași.

REZUMATUL TEZEI DE ABILITARE

Echilibrul între tradiție și modernitate în studiul dreptului procesual civil

elaborată de

Conf. univ. dr. Nicolae-Horia Țiț

Facultatea de Drept, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

Teza de abilitare „Echilibrul între tradiție și modernitate în studiul dreptului procesual civil” urmărește să demonstreze, prin raportare la activitatea științifică, didactică și profesională desfășurată ulterior conferirii titlului de doctor în drept, originalitatea și relevanța contribuțiilor academice, capacitatea de dezvoltare independentă ca cercetător și cadru universitar, precum și aptitudinea de a coordona echipe de cercetare și de a organiza activități didactice.

Ipoteza de lucru care articulează întregul demers argumentativ prezentat în teză este aceea că tradiția procesual civilă română, înțeleasă ca ansamblu al principiilor, conceptelor și soluțiilor consolidate prin doctrină și jurisprudență, nu constituie un obstacol în calea modernizării, ci, dimpotrivă, suportul care face posibilă o modernizare coerentă a dreptului procesual civil.

Această ipoteză este verificată, pe rând, prin raportare la patru direcții tematice: acțiunea civilă ca liant între dreptul substanțial și cel procesual; reconfigurarea principiilor și regulilor aplicabile procesului civil în contextul digitalizării; racordarea dreptului procesual civil român la tendințele dreptului procesual civil european, prin prisma Regulilor model europene de procedură civilă elaborate de ELI și UNIDROIT; executarea silită și procedurile jurisdicționale din cadrul acesteia, ca și componente esențiale ale dreptului la un proces echitabil.

Ipoteza de lucru și cele patru direcții tematice constituie, totodată, fundamentul planului de dezvoltare a carierei academice prezentat în ultimul capitol al tezei.

Lucrarea este structurată în trei capitole, urmate de concluzii generale și o bibliografie selectivă. Primul capitol prezintă, în mod documentat, principalele realizări științifice, profesionale și academice, grupate pe cele patru direcții tematice enunțate mai sus. Al doilea capitol evidențiază activitatea de îndrumare și coordonare a studenților și a tinerilor practicieni ai dreptului, precum și participarea la proiecte academice și de cercetare. Al treilea capitol conturează planul de evoluție și dezvoltare a carierei profesionale, științifice și academice, plecând de la cele patru direcții tematice identificate anterior.

Capitolul I debutează cu primă secțiune în care sunt expuse principalele teme prezente în activitatea de cercetare pe care am desfășurat-o ulterior obținerii titlului de doctor în drept. Procesul civil este privit ca un mecanism dinamic, aflat într-o permanentă negociere între tradiție - care fixează în formule consolidate principiile fundamentale, ritualurile și logica internă a procesului - și modernitate, care readaptează continuu structurile clasice sub presiunea

evoluțiilor sociale, tehnologice și normative. Modernizarea procesului civil nu se reduce la dinamica reglementării sau a jurisprudenței interne, ci este alimentată deopotrivă de transformările tehnologice, de evoluția standardelor europene de protecție jurisdicțională și de eforturile doctrinare europene de a configura modele coerente de procedură civilă, precum cel realizat prin Regulile model europene de procedură civilă elaborate de European Law Institute (ELI) și UNIDROIT. Principiile fundamentale ale procesului civil sunt supuse unui proces de reconfigurare determinat de digitalizarea procedurii judiciare, fără ca aceasta să însemne abandonarea lor, ci adaptarea la noile realități tehnologice.

Cele patru direcții tematice nu sunt izolate, ci se intersectează și se susțin reciproc: reconfigurarea principiilor procesului civil în contextul digitalizării presupune reevaluarea unor garanții procesuale clasice (contradictorialitatea, publicitatea dezbaterilor), temă comună cu racordarea dreptului procesual român la tendințele europene; problematica acțiunii civile reconfigurează, la rândul ei, dezbaterile privind principiul disponibilității și rolul judecătorului în aflarea adevărului, principii care structurează raportul dintre părți și instanță prin prisma principiului cooperării, aflat în centrul Regulilor model ELI/UNIDROIT.

A doua secțiune a Capitolului I este dedicată direcției tematice a acțiunii civile, privită ca liant între dreptul substanțial și cel procesual. Pornind de la definiția legală dată de art. 29 C. proc. civ., este analizată funcția acțiunii civile, realizată clasificarea cererilor și apărărilor și descrise elementele acțiunii civile, cu identificarea interesului teoretic și practic al acestor distincții. Este analizată distincția dintre faptele alegare esențiale (care constituie cauza acțiunii civile și pe care judecătorul nu le poate modifica sau suplimenta din oficiu) și faptele completatoare sau complinitoare (pe care instanța le poate invoca din oficiu, în exercitarea rolului activ). Sunt identificate cinci ipostaze ale judecătorului în cadrul procedurii – „judecătorul care citește”, „judecătorul care vorbește”, „judecătorul care ascultă”, „judecătorul care judecă” și „judecătorul care scrie” - și sunt analizate, prin raportare la art. 22 C. proc. civ., limitele manifestării rolului activ, atât cu privire la stabilirea situației de fapt, cât și la calificarea juridică a actelor și faptelor deduse judecății.

A doua direcție tematică, analizată în secțiunea a treia a Capitolului I, privește reconfigurarea principiilor și regulilor aplicabile procesului civil în contextul digitalizării. Pornind de la constatarea că digitalizarea nu reprezintă o simplă înlocuire tehnică a suportului pe care se consemnează actele de procedură, ci o transformare care afectează principii structurale precum contradictorialitatea, oralitatea, publicitatea și garanțiile procesului echitabil, sunt analizate, ca principale componente ale digitalizării, platformele de e-filing, comunicarea electronică a citațiilor și actelor de procedură, desfășurarea ședințelor de judecată prin videoconferință și utilizarea inteligenței artificiale în activitatea judiciară, prin raportare la Ghidurile adoptate de Comisia Europeană pentru Eficiența Justiției (CEPEJ) în aceste materii.

Cu privire la comunicarea prin e-mail a citațiilor și actelor de procedură, sunt stabilite condițiile în care instanța poate recurge la comunicarea prin e-mail, analizat regimul dovezii comunicării (mesajul generat automat de sistem) și clarificat momentul la care se consideră îndeplinită procedura, cu trimitere la jurisprudența relevantă a Curții Constituționale și a Înaltei Curți de Casație și Justiție. Este semnalată, ca element rămas nesoluționat de legiuitor, chestiunea efectelor juridice ale accesării de către parte a dosarului electronic și necesitatea corelării Codului de procedură civilă cu practicile diferite ale instanțelor privind comunicarea prin e-mail a actelor de procedură.

A treia direcție tematică, prezentată în secțiunea a patra a Capitolului I al tezei, vizează racordarea dreptului procesual civil român la tendințele dreptului procesual civil european, analizată prin dublă perspectivă: reflectarea principiului cooperării în legislația națională și conceptul de conducere a procesului (case management).

În privința principiului cooperării, se remarcă faptul că, deși acesta nu este reglementat *in terminis* în Codul de procedură civilă român, conținutul său se regăsește în numeroase mecanisme procedurale concrete. Analiza este structurată pe baza Regulilor 2, 3 și 4 din Regulile model europene de procedură civilă ELI/UNIDROIT, referitoare la obligația generală de cooperare, la rolul părților și avocaților, respectiv la rolul instanței. Sunt identificate și analizate, ca expresii ale cooperării în dreptul român: procedura de regularizare a cererii de chemare în judecată, mecanismul stabilirii cadrului procesual și al introducerii terților în proces, regulile privind calificarea juridică a actelor și faptelor deduse judecății, regimul propunerii și administrării probelor, precum și obligația de bună-credință și interdicția abuzului de drept procesual.

În privința conducerii procesului (case management), sunt evidențiate prerogativele concrete pe care legea română le conferă judecătorului pentru a asigura o conducere activă și efectivă a procesului: fixarea și verificarea termenelor de judecată, verificarea din oficiu a competenței, măsurile pentru eficientizarea administrării probelor, încercarea de împăcare a părților, conducerea ședinței de judecată și stabilirea ordinii de administrare a probelor. Este subliniat echilibrul necesar între cele două componente ale rolului judecătorului - substanțială (aflarea adevărului) și procesuală (asigurarea disciplinei și egalității părților) - precum și mecanismele de garantare a imparțialității (incompatibilitate, abținere, recuzare, strămutare).

A cincea și cea mai amplă direcție tematică din Capitolul I privește executarea silită și procedurile jurisdicționale din cadrul acesteia, care reprezintă componenta cea mai constantă și extinsă a activității științifice pe care am desfășurat-o ulterior obținerii titlului de doctor în drept.

O primă subsecțiune analizează încuviințarea executării silite ca garanție a legalității procedurii execuționale, cu particularități în cazul executării debitorului consumator. Reglementarea națională este analizată prin raportare la exigențele stabilite de Curtea de Justiție a Uniunii Europene, fiind examinate, pe rând, cinci caracteristici ale soluției legislative naționale reținute de instanța europeană: imposibilitatea invocării caracterului abuziv al clauzelor în cadrul procedurii necontencioase de încuviințare a executării; caracterul incidental al suspendării executării; condițiile restrictive pentru obținerea suspendării; obligația de plată a unei cauțiuni; posibilitatea obținerii asistenței judiciare gratuite. Analiza relevă că, deși legiuitorul român a intervenit prin O.U.G. nr. 58/2022, modificând Legea nr. 193/2000 privind clauzele abuzive din contractele încheiate între profesioniști și consumatori, pentru a permite invocarea caracterului abuziv al clauzelor pe calea contestației la executare și pentru a scuti anumiți debitori de plata cauțiunii în cazul formulării unei cereri de suspendare a executării, protecția rămâne incompletă, deoarece criteriul veniturilor lunare (dublul salariului minim pe economie) nu este corelat cu valoarea creanței și, prin urmare, nu elimină riscul descurajării consumatorului să conteste caracterul abuziv al clauzelor și să obțină suspendarea executării.

A doua subsecțiune examinează condițiile de admisibilitate a contestației la executare, reglementate de art. 713 C. proc. civ., cu accent pe interpretarea celor două teze ale alineatului (3): interdicția formulării unei noi contestații pentru motive care existau la data unei contestații

precedente (teza I) și posibilitatea completării contestației introductive cu motive noi, cu respectarea termenului legal (teza a II-a). Din dispozițiilor legale incidente rezultă că cele două teze reglementează ipoteze distincte, nu o regulă și o excepție de la aceasta, motiv pentru care este formulată o propunere de lege ferenda pentru o redactare mai clară a textului legal, menită să elimine controversele doctrinare identificate.

A treia subsecțiune abordează procedura de validare a popririi și apărările pe care terțul poprit le poate invoca în cadrul acesteia. Analiza pornește de la evidențierea dublei ipostaze a debitorului poprit (debitor față de creditorul urmăritor, creditor față de terțul poprit) și clasifică apărările terțului poprit în două mari categorii: apărări de fond, întemeiate pe raportul juridic cu debitorul (stingerea obligației prin plată, compensație, prescripție), analizate prin prisma condiției ca acestea să se întemeieze pe o cauză anterioară înființării popririi, și apărări de natură procedurală, privind procedura de validare, procedura de înființare a popririi și procedura de executare silită.

Capitolul II al tezei de abilitare este consacrat prezentării activității de îndrumare și coordonare a studenților și tinerilor practicieni ai dreptului, precum și participării la proiecte academice și de cercetare.

Este descrisă traiectoria carierei didactice la Facultatea de Drept a Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași - de la preparator universitar (2002-2006), la asistent universitar (2006-2016), lector universitar (2016-2024) și, în prezent, conferențiar universitar - în cadrul căreia am predat disciplinele Drept procesual civil și Executare silită, am elaborat cursuri universitare și am coordonat numeroase lucrări de licență și disertație. Sunt evidențiate, de asemenea, funcțiile de conducere academică deținute - prodecan pentru cercetare, managementul calității și relația cu profesiile juridice (2020-2024) și decan al Facultății de Drept (din 2024) - precum și calitatea de membru al Senatului universitar (2016-2020). Nu în ultimul rând, este prezentată calitatea de membru în comisii de îndrumare și integritate academică, în cadrul Școlii Doctorale a Facultății de Drept, care probează capacitatea de a contribui la formarea de cercetare a doctoranzilor și la menținerea standardelor de integritate academică în cadrul școlii doctorale.

Totodată, este prezentată activitatea de coordonare a Institutului Național pentru Pregătirea și Perfecționarea Avocaților - Centrul Teritorial Iași (2016-2023), activitatea de formator în cadrul aceleiași entități, precum și participarea, în calitate de expert, la proiecte de formare profesională a magistraților și avocaților derulate de Institutul Național al Magistraturii și de Uniunea Națională a Barourilor din România.

De asemenea, sunt descrise participările în diverse proiecte instituționale și de cercetare: cercetarea postdoctorală (2014-2015), dedicată titlurilor executorii europene, realizată în cadrul proiectului POSDRU/159/1.5/S/141699 „Modernizarea legislației naționale în contextul uniformizării dreptului la nivel european și implicațiile socio-politice asupra sistemului administrativ”, calitatea de manager al proiectului instituțional „Educația juridică și antreprenorială - IUS SMART” (2021-2023), calitatea de cercetător în cadrul proiectului proiectului „Jean Monnet Module on EU Interdisciplinary Studies: Widening Knowledge for a more Resilient Union” (EURES), calitatea de expert în proiectul „Îmbunătățirea calității activității didactice prin perfecționarea în domeniul științelor juridice a cadrelor didactice de la facultățile fără profil juridic din Universitatea «Alexandru Ioan Cuza» din Iași”.

Capitolul III conturează planul de evoluție și dezvoltare a carierei profesionale, științifice și academice, structurat pe aceleași patru direcții tematice care au articulat Capitolul I, pornind de la premisa că fiecare dintre acestea deschide perspective concrete de aprofundare.

Pentru direcția privind acțiunea civilă, sunt prefigurate trei proiecte: o abordare monografică dedicată teoriei cauzei acțiunii civile; un studiu asupra raportului dintre rolul judecătorului în stabilirea situației de fapt și calificarea juridică, pe de o parte, și principiul disponibilității și principiul cooperării, pe de altă parte; și un studiu privind distincția dintre calitatea procesuală și legitimarea procesuală.

Pentru direcția privind digitalizarea, sunt anunțate cercetări asupra cadrului normativ necesar unei platforme naționale de e-filing, asupra utilizării responsabile a inteligenței artificiale în activitatea judiciară (cu accent pe garantarea supravegherii umane și pe obligația personală de motivare a judecătorului) și asupra efectelor videoconferinței și ale mijloacelor de comunicare la distanță asupra garanțiilor procesului echitabil.

Pentru direcția privind racordarea dreptului procesual civil la tendințele europene, sunt prefigurate aprofundarea conceptului de case management, un studiu dedicat buneii-credințe și abuzului de drept procesual, precum și extinderea cercetării comparative asupra efectelor hotărârilor judecătorești și executării transfrontaliere, prin raportare la Regulile model ELI/UNIDROIT.

Pentru direcția privind executarea silită, intenționez să continui monitorizarea jurisprudenței CJUE relevante pentru domeniul protecției debitorului consumator și să explorez impactul digitalizării asupra fluxului procedural dintre executorul judecătoresc, instanța de executare și terți, inclusiv prin reconfigurarea procedurii de validare a popririi ca procedură de contencios inversat.

Capitolul se încheie cu proiecția privind capacitatea de coordonare a tinerilor cercetători, inițierea unui proiect de cercetare colectiv dedicat digitalizării procesului civil și racordării europene, precum și actualizarea periodică a cursurilor universitare de specialitate.

Concluziile generale ale tezei sintetizează, într-o manieră unitară, rezultatele expuse pe parcursul celor trei capitole, raportat la ipoteza de lucru a tezei, aceea că tradiția procesual civilă română constituie suportul, iar nu obstacolul, unei modernizări coerente. Evoluția carierei didactice și academice este prezentată drept garanție a capacității individuale de a organiza și gestiona activități didactice și de a coordona proiecte de cercetare doctorală.

Teza conchide că echilibrul dintre tradiție și modernitate, temă centrală a demersului, nu constituie doar un instrument analitic aplicat studiului dreptului procesual civil, ci principiul care m-a ghidat, până în prezent, în întreaga activitate profesională și care va continua să orienteze dezvoltarea academică și științifică viitoare, în cadrul Școlii Doctorale a Facultății de Drept a Universității "Alexandru Ioan Cuza" din Iași.